

Predmet C-460/20

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

24. rujna 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Bundesgerichtshof (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

27. srpnja 2020.

Tužitelji i podnositelji revizije:

TU

RE

Tuženik i druga stranka u revizijskom postupku:

Google LLC

Predmet glavnog postupka

Ostvarivanje prava na uklanjanje određenih poveznica iz rezultata pretraživanja koje vode do internetskih članaka treće strane na temelju kojih se može utvrditi identitet tužitelja i koji djelomice sadržavaju njihove fotografije kao i zahtjev za prestanak prikazivanja tih fotografija u obliku takozvanih minijatura („thumbnails”)

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije, članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

1. Je li u skladu s pravom ispitanika na poštovanje njegova privatnog života (članak 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, SL C 202 od 7. lipnja

2016., str. 389.) i zaštitu osobnih podataka koji se na njega ili nju odnose (članak 8. Povelje), pri odvagivanju suprotstavljenih prava i interesa iz članaka 7., 8., 11. i 16. Povelje koje je potrebno provesti u okviru ispitivanja njegova zahtjeva za uklanjanje poveznica protiv voditelja obrade internetskog pretraživača u skladu s člankom 17. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka, SL L 119 od 4. svibnja 2016., str. 1.) ako poveznica, čije se uklanjanje zahtijeva, vodi do sadržaja koji sadržava činjenične tvrdnje i vrijednosne sudove koji počivaju na tim činjeničnim tvrdnjama, čiju istinitost ispitanik osporava i čija zakonitost ovisi o istinitosti činjeničnih tvrdnji sadržanih u tom sadržaju, kao relevantnu uzeti u obzir i činjenicu je li ispitanik na prihvatljiv način, primjerice privremenom pravnom zaštitom, mogao ostvariti pravnu zaštitu u odnosu na pružatelja sadržaja i time barem privremeno pojasniti pitanje istinitosti tog sadržaja koji je prikazao voditelj obrade internetskog pretraživača?

2. Je li u slučaju zahtjeva za uklanjanje poveznice protiv voditelja obrade internetskog pretraživača, koji prilikom pretraživanja imena traži fotografije fizičkih osoba koje su treće strane u kontekstu imena osobe objavile na internetu i koji nađene fotografije prikazuje u pregledu rezultata pretraživanja u obliku minijatura („thumbnails”), u okviru odvagivanja suprotstavljenih prava i interesa iz članaka 7., 8., 11. i 16. Povelje koje je potrebno provesti u skladu s člankom 12. točkom (b) i člankom 14. stavkom 1. točkom (a) Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (Direktiva 95/46/EZ, SL L 281 od 23. studenoga 1995., str. 31.) / člankom 17. stavkom 3. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, relevantno uzeti u obzir kontekst prvotnog objavljivanja treće strane čak i ako pretraživač prilikom prikazivanja minijature daje poveznicu na internetsku stranicu treće strane, ali je konkretno ne navodi te internetski pretraživač ne prikazuje i kontekst koji iz toga proizlazi?

Navedene odredbe prava Unije

Povelja Europske unije o temeljnim pravima, članci 7., 8., 11., 16.

Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ, članak 17., uvodna izjava 4.

Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka, članci 12. i 14.

Navedena sudska praksa

- Suda Europske unije

Presuda od 13. svibnja 2014., Google Spain i Google (C- 131/12, EU:C:2014:317)

Presuda od 24. rujna 2019., GC i dr. (uklanjanje poveznica prema osjetljivim podacima) (C- 136/17, EU:C:2019:773)

Presuda od 24. rujna 2019., Google (teritorijalni doseg prava na uklanjanje poveznica) (C- 507/17, EU:C:2019:772)

Presuda od 29. srpnja 2019., Spiegel Online (C- 516/17, EU:C:2019:625)

Presuda od 14. veljače 2019., Buivids (C- 345/17, EU:C:2019:122)

Presuda od 7. kolovoza 2018., Renckhoff (C- 161/17, EU:C:2018:634)

Presuda od 8. rujna 2016., GS Media (C- 160/15, EU:C:2016:644)

Presuda od 16. veljače 2012., SABAM (C- 360/10, EU:C:2012:85)

Presuda od 24. studenoga 2011., Scarlet Extended (C- 70/10, EU:C:2011:771)

Presuda od 16. prosinca 2008., Satakunnan Markkinapörssi i Satamedia (C- 73/07, EU:C:2008:727)

- Europskog suda za ljudska prava

Presuda od 28. 6. 2018. – 60798/10, 65599/10 (M. L. i W. W./Njemačka)

Presuda od 4. 12. 2018. – 11257/16 (Magyar Jelt Zrt/Mađarska)

Presuda od 27. 6. 2017. – 931/13 (Satakunnan Markkinapörssi OY i Satamedia/ Finska)

Presuda od 2. 2. 2016. – 22947/13 (Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete i Index.hu Zrt/Mađarska)

Presuda od 7. 2. 2012 – 39954/08 (Axel Springer/Njemačka)

Presuda od 7. 2. 2012. – 40660/08 i 60641/08 (Von Hannover/Njemačka [br. 2])

Kratak prikaz činjenica i postupka

- 1 Tužitelj radi na odgovornoj poziciji ili sudjeluje u odgovornim pozicijama u različitim društvima koja pružaju financijske usluge. Tužiteljica je bila

izvanbračna partnerica tužitelja i do svibnja 2015. prokuristica jednog od tih društava.

- 2 Na internetskoj stranici www.g-net.net (u daljnjem tekstu: g-net) pojavila su se 27. travnja 2015., 4. lipnja 2015. i 16. lipnja 2015. tri članka u kojima se kritiziralo model ulaganja nekolicine od tih društava. Članak od 4. lipnja 2015. sadržavao je, osim toga, tri fotografije tužitelja i jednu fotografiju tužiteljice. Ti su članci mogli pobuditi sumnju u ozbiljnost modela ulaganja, a slike su pak, u vezi s tim člancima, mogle sugerirati da tužitelji uživaju u luksuzu koji drugi financiraju. Prema impresumu, operator internetske stranice g-net je G-LLC. Cilj društva G-LLC prema njihovim vlastitim navodima jest „aktivnim osvještavanjem i neprekidnom transparentnošću trajno pridonositi prevenciji prevara u gospodarstvu i društvu”. U različitim se objavama pak kritički izvještava o poslovnom modelu društva G-LLC, među ostalim, prigovarajući da ono pokušava iznuđivati poduzetnike na način da prvo o njima objavi negativne izvještaje, a potom ponudi da će uz plaćanje takozvanog reketa te izvještaje izbrisati, odnosno spriječiti negativno izvještavanje.
- 3 Tuženik je članke od 4. lipnja 2015. i od 16. lipnja 2015. u svojem pretraživaču prikazivao pri unosu imena i prezimena tužiteljâ, kako zasebno tako i u vezi s određenima nazivima društava, a članak od 27. travnja 2015. pri unosu određenih naziva društava, te je postavio poveznice prema tim člancima. Osim toga, tuženik je fotografije sadržane u članku od 4. lipnja 2015. u pregledu rezultata pretraživanja njihovih fotografija prikazao kao minijature („thumbnails”); nakon rujna 2017. to više nije bio slučaj. Od 28. lipnja 2018. više nisu bili dostupni ni članci na g-netu za koje su bile postavljene poveznice.
- 4 Tužba kojom tužitelji zahtijevaju da tuženik rezultate pretraživanja i minijature ukloni sa svoje liste rezultata pretraživanja bila je u prethodnim postupcima nižih sudova bez uspjeha. Žalbeni sud je smatrao da je obrada tužiteljevih osobnih podataka od strane tuženika bila zakonita te da se tužbeni zahtjev stoga ne može temeljiti na članku 17. Uredbe 2016/679. U okviru odvagivanja suprotstavljenih prava i interesa stranaka koje je potrebno provesti u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (f) Uredbe 2016/679 kao relevantan treba uzeti u obzir specifičan način rada i posebnu važnost pretraživača za korištenja interneta. Budući da operator pretraživača u pravilu nije ni u kakvom pravnom odnosu s autorima sadržaja koji se prikazuju u popisu rezultata pretraživanja pa utvrđivanje i ocjenjivanje ukupnog činjeničnog stanja bez uzimanja u obzir očitovanja pružatelja sadržaja stoga nije moguće i operator pretraživača na raspolaganju ima samo podatke ispitanika, taj operator ima posebne obveze ponašanja tek ako on konkretnim upućivanjem ispitanika sazna za očiglednu i na prvi pogled jasno vidljivu povredu prava. Ta načela odgovarajuće vrijede i ako se korištenje pretraživača ograniči samo na pretragu fotografija.
- 5 Ako je bitno je li sadržaj činjenične tvrdnje istinit, teret dokaza je na onome koji postavlja zahtjev, dakle na tužiteljima. Budući da su tužitelji tvrdili da činjenice koje se o njima navode kao i dani vrijednosni sudovi nisu istiniti, ali tu istinitost

nisu dokazali, tuženik nije mogao donijeti konačnu ocjenu o sadržajima prema kojima je postavio poveznicu. Stoga tuženik prema kriteriju „očigledne i na prvi pogled jasno vidljive povrede prava” nije bio obvezan ukloniti odgovarajuće rezultate pretraživanja. Isto tako, u pogledu fotografija prikazanih u obliku minijatura nije razvidna očigledna i za tuženika automatski prepoznatljiva povreda prava.

Kratki prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 6 Uspjeh revizije u postupku koji se vodi pred sudom koji je uputio zahtjev ovisi o tumačenju prava Unije. U pogledu poveznica prema trima navedenim člancima, Uredba 2016/679 primjenjiva je *ratione temporis*, *ratione materiae* i *ratione loci*. Pravo tužiteljâ na trajno uklanjanje poveznica rezultata pretraživanja koje oni osporavaju obuhvaćeno je člankom 17. stavkom 1. Uredbe 2016/679. U pogledu minijatura primjenjivi su članak 12. točka (b) i članak 14. stavak 1. točka (a) Direktive 95/46 jer tuženik minijature u svakom slučaju već od 2017. a time od trenutka koji prethodi stupanju na snagu Uredbe 2016/679 više nije prikazivao. Sud koji je uputio zahtjev smatra da je riječ o paralelizmu uvjeta za uklanjanje poveznica prema Općoj uredbi o zaštiti podataka i Direktivi o zaštiti podataka. Stoga taj sud traži da se na drugo postavljeno pitanje o izvorima fotografija ujedno odgovori i u pogledu Opće uredbe o zaštiti podataka.

Prvo prethodno pitanje

- 7 Članak 17. stavak 1. Uredbe 2016/679 u skladu s njezinim člankom 17. stavkom 3. točkom (a) ne primjenjuje se u mjeri u kojoj je obrada koju je proveo operator pretraživača nužna radi ostvarivanja prava na slobodu izražavanja i informiranja. Pravo na zaštitu osobnih podataka nije apsolutno pravo, nego ga se mora, kao što je to navedeno u uvodnoj izjavi 4. Uredbe, razmatrati u vezi s njegovom funkcijom u društvu te ga treba ujednačiti s drugim temeljnim pravima u skladu s načelom proporcionalnosti. To odvagivanje temeljnih prava potrebno je provesti na temelju svih relevantnih okolnosti pojedinačnog slučaja i uzimajući u obzir ozbiljnost zadiranja u temeljna prava ispitanika (tužiteljâ), s jedne strane, i, s druge strane, temeljna prava tuženika, interesa njegovih korisnika i javnosti kao i temeljnih prava pružatelja sadržaja koji se navodi u osporavanim poveznicama prema rezultatima pretraživanja.
- 8 Temelj odvagivanja je način rada tuženikove usluge pretraživanja. Pritom je, naime, riječ o posebnom činu obrade podataka koji se stoga zasebno mora ocijeniti i u odnosu na s time povezana ograničenja temeljnih prava. Pitanje zakonitosti postavljanja poveznica zasebno je pitanje koje se pojavljuje uz pitanje zakonitosti objavljivanja priloga pružatelja sadržaja prema kojima je postavljena poveznica.
- 9 U ovom predmetu tužitelji svoj zahtjev za uklanjanje poveznica obrazlažu tvrdnjom da izjave sadržane u trima člancima do kojih vode poveznice nisu

istinite. Tuženik smatra da on ne može ocijeniti istinitost sadržaja osporavanih izjava.

- 10 Budući da sporne izjave narušavaju temeljna prava ispitanikâ na poštovanje njihova privatnog života i zaštitu osobnih podataka iz članka 7. i 8. Povelje, odvagivanje koje se nalaže u skladu s člankom 17. stavkom 3. točkom (a) Uredbe 2016/679 ovisi o tome jesu li činjenične tvrdnje sadržane u člancima do kojih vode poveznice istinite. Ako su one istinite, postojao bi opravdani interes javnosti da bude informirana te bi temeljnim pravima zaštićeni interesi operatora pretraživača, pružatelja sadržaja i korisnika prevagnuli nad interesima tužiteljâ koji su zaštićeni člancima 7. i 8. Povelje.
- 11 Tuženik nema nikakvih saznanja o istinitosti činjeničnih tvrdnji koje tužitelji osporavaju te stoga u okviru ocjene zahtjeva za uklanjanje poveznica nije mogao odvagati suprotstavljena prava i interese iz članka 7. i 8. Povelje s jedne strane, i članka 11. i 16. Povelje s druge strane, a na što je obvezan.
- 12 Pitanje bi li tuženik morao udovoljiti zahtjevu tužiteljâ za uklanjanje poveznica stoga ovisi o tome jesu li tužitelji bili obvezni dokazati svoju tvrdnju da osporavane tvrdnje nisu točne ili barem ukazati na određeni dokaz neistinitosti, ili je tuženik morao tvrdnju tužiteljâ da osporavane činjenične tvrdnje nisu istinite smatrati istinitom ili je pak morao razjasniti činjenično stanje.
- 13 Pritom sa stajališta suda koji je uputio zahtjev uvjeti za eventualno uklanjanje poveznica ne prestaju već samim time što članci koji su se prvotno nalazili u tuženikovu popisu rezultata pretraživanja od 28. lipnja 2018. više nisu dostupni na g-netu. Ti bi se članci, naime, mogli ponovno objaviti na internetu.
- 14 Ključno pitanje ovog spora navedeno pod točkom 12., koja stranka ima koje obveze ako je u okviru zahtjeva za uklanjanje poveznica među njima sporna istinitost sadržaja koji se dobije pretraživanjem, nije pojašnjeno u skladu s pravom Unije.
- 15 Shematsko rješenje koje jednostrano smatra obveznim operatora pretraživača ili ispitanika ne čini se prihvatljivim s obzirom na to da, kao prvo, pravo ispitanika na ulaganje prigovora ne postoji bezuvjetno i, kao drugo, usluge internetskog pretraživanja imaju esencijalno značenje za korištenje tog medija. Štoviše, prava i interesi iz članka 7. i 8. Povelje koji su suprotstavljeni u takvim okolnostima slučaja s jedne strane, i članka 11. i 16. Povelje s druge strane, moraju se međusobno ravnopravno odvagati.
- 16 Ako bi se u slučaju poput predmetnog ispitanika obvezalo da operatoru pretraživača dokaže neistinitost sadržaja na koji upućuju poveznice, on bi se morao operatoru pretraživača detaljno očitovati o području koje je relevantno sa stajališta osobnog prava, koje je moguće osobito osjetljivo, a unatoč tomu bi snosio rizik nemogućnosti pojašnjenja. Taj bi rizik bio osobito relevantan prilikom dokazivanja negativne činjenice, dakle, ako bi ispitanik morao dokazati da nešto

nije učinio. Pravo na uklanjanje poveznica prema članku 17. stavku 1. Uredbe 2016/679 u tim bi slučajevima bilo praktički poništeno.

- 17 Ako bi, suprotno tomu, operator pretraživača pri odlučivanju o zahtjevu za uklanjanje poveznica tvrdnju ispitanika o tome da činjenica nije istinita smatrao točnom, tada bi postojala opasnost da bi za istinite činjenične tvrdnje, za čije objavljivanje postoji opravdani interes javnosti da bude informirana i čije bi objavljivanje pri uzimanju u obzir istinitosti činjenične tvrdnje nedvojbeno bilo dopušteno, u relevantnom opsegu bio uskraćen nalaz putem pretraživača te bi one javnosti bile samo otežano dostupne. Time bi bila povrijeđena prva pružatelja sadržaja na slobodu izražavanja i informiranja zaštićena člankom 11. Povelje kao i interes javnosti na pristup takvim izražavanjima mišljenja.
- 18 Umjesto shematskih rješenja stoga u obzir dolazi samo posredujuće rješenje. Tako bi se moglo operatoru pretraživača naložiti da utvrdi i ocijeni točne činjenice u okviru postupka za dojavu i uklanjanje (*notice and take down*) na način da pribavi očitovanje voditelja obrade pružatelja sadržaja koje je u tu svrhu u pravilu potrebno. Međutim, i samom se ispitaniku može naložiti da ishodi pojašnjenje istinitosti sadržaja koji operator pretraživača prikazuje, barem privremeno, odnosno putem privremene pravne zaštite, no, samo ako se od ispitanika, ovisno o konkretnim okolnostima pojedinačnog slučaja, može očekivati vođenje postupka privremene pravne zaštite protiv pružatelja sadržaja.
- 19 Sud koji je uputio zahtjev sklon je potonje navedenoj metodi, odnosno da ispitanik angažira pružatelja sadržaja u svrhu pojašnjenja istinitosti sadržaja za koji su postavljene poveznice. Na pitanje o istinitosti sadržaja može se, naime, odgovoriti samo u odnosu pružatelja sadržaja i ispitanika. U smislu prava zaštite podataka operator pretraživača je izravno odgovoran, ali u pogledu sadržaja do kojih vode poveznice on ostaje puki posrednik. Prethodni angažman pružatelja sadržaja od strane ispitanika bio bi, dakle, ograničen na takve okolnosti slučajeva u kojima u okviru rješavanja zahtjeva za uklanjanje poveznica sud koji odlučuje o predmetu pitanje istinitosti informacija na koje upućuje operator pretraživača ne bi mogao pojašniti u pogledu ukupnog odvagivanja prava i interesa iz članaka 7., 8., 11. i 16. Povelje u odnosu ispitanika i operatora pretraživača.

Drugo prethodno pitanje

- 20 Prikazuje li voditelj obrade pretraživača fotografija, poput tuženika u ovom predmetu, takozvane minijature fotografija koje je on pronašao na internetu za traženi pojam u obliku pregleda koji je pretraživač sam izradio za te rezultate pretraživanja, tada je riječ o zasebnom omogućavanju dostupnosti tih fotografija i o zasebnoj obradi podataka. Zasebno prikazivanje minijatura u pregledu rezultata pretraživanja samo po sebi ne omogućava prepoznavanje konteksta originalne objave, štoviše, minijatura u poveznici prema rezultatu pretraživanja neutralna je u pogledu konteksta.

- 21 Za odvagivanje prava i interesa iz članka 7., 8., 11. i 16. Povelje koje je potrebno provesti u okviru članka 12. točke (b), članka 14. stavka 1. točke (a) Direktive 95/46 i članka 17. stavka 3. točke (a) Uredbe 2016/679 odlučujuće je pitanje treba li pritom uzeti u obzir samo tu, s obzirom na kontekst, neutralnu minijaturu ili prvotni kontekst objave fotografije.
- 22 Sud koji je uputio zahtjev i u pogledu fotografija upućuje na to da po njegovu mišljenju u vremenskom pogledu uvjeti za zahtjev tužiteljâ za uklanjanje poveznica nisu otpali.
- 23 U prilog općem uzimanju u obzir konteksta prvotne objave ide ponajprije okolnost da je u slučaju minijatura naposljetku riječ o poveznici prema internetskoj stranici treće strane. Razumnom prosječnom korisniku pretraživača fotografija stoga je jasno da su minijature koje je pretraživač objedinio u pregledu rezultata pretraživanja selekcionirane iz objava trećih osoba te da su tamo u pravilu objavljene u određenom kontekstu.
- 24 Protiv uzimanja u obzir konteksta prvotne objave od strane treće osobe prilikom ispitivanja zahtjeva za uklanjanje poveznica ide okolnost da djelatnost voditelja obrade pretraživača treba promatrati zasebno. Usluga internetskog pretraživanja pridonosi daljnjem širenju fotografija, koje je pretraživač indeksirao, diljem svijeta, na način da ih on čini dostupnima svakom korisniku interneta koji pretražuje po imenu određene osobe.
- 25 U slučaju zasebnog promatranja stoga na važnosti dobiva okolnost da se prvotni kontekst objavljivanja fotografije može povezati putem višestrukih poveznica, ali se on ne navodi prilikom prikaza te minijature te ni u ostalom nije razvidan. U pogledu zasebne ocjene djelatnosti voditelja obrade pretraživača pritom treba uzeti u obzir da površni korisnik pretraživača fotografija u svakom slučaju promatra samo minijature, a da pritom ne poima detaljno porijeklo fotografija i s time povezano uključivanje u njezin prvotni kontekst. Voditelj obrade pretraživača fotografije razotkriva cjelovitim prikazom u obliku minijature njezina konteksta i prikazuje ih, napuštajući svoj status pukog posrednika, kao vlastiti sadržaj izoliran na svojoj stranici. Stoga se čini ispravnim zaključiti da se ocjena zakonitosti obrade podataka voditelja obrade pretraživača treba temeljiti samo na odvagivanju prava i interesa koji su razvidni iz same minijature.
- 26 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, potonje navedeno stajalište uzima u obzir pravo osobe na zaštitu vlastite fotografije jer to pravo ponajprije pretpostavlja da ispitanik određuje postupanje s vlastitom fotografijom, u što se posebice ubraja mogućnost da on može odbiti širenje te fotografije.